

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001715

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-04-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василів Марта-Анастасія Любомирівна

2. Marta-Anastasiya L. Vasyliv

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2197-3394

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 14-06-2024

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.600.105 (ID5496)

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.41.35, 76.29.54.07

Тема дисертації:

1. Особливості індивідуальної мінливості лобової пазухи людини у віковій динаміці
2. Features of Individual Variability of the Frontal Sinus in Humans Across Age Dynamics

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню варіантів будови і топографії лобової пазухи у осіб зрілого віку різної статі та з'ясуванню їх вікових особливостей. Частка захворювань носа і приносних пазух займає сьогодні очільні позиції в загальній структурі ЛОР-патології та має стійку тенденцію до зростання. У структурі амбулаторної зверненості гострі синусити складають 40-60%, їх частота зростає щороку на 1,5-2%. Гострі і хронічні запалення приносних пазух діагностують у 15-20% населення, при цьому майже у 30% пацієнтів патологія з різних причин не виявляється вчасно. Такі тенденції зумовлені численними чинниками – екологічними умовами, ростом кількості респіраторних вірусних та бактерійних інфекцій, алергічних реакцій, зниженням місцевого і загального імунітету. Проте, на думку різних авторів одним з ключових чинників, що визначають частоту маніфестації та важкість перебігу синуситів і їх ускладнень, є особливості

будови та топографії приносних пазух. З точки зору морфології, приносні пазухи є складними анатомічними структурами, що привертають увагу дослідників як клінічного, так і морфологічного спрямування. Численні дослідження присвячені вивченню індивідуальної анатомічної мінливості приносних пазух людини упродовж різних етапів онтогенезу, порівнянню будови і розвитку приносної ділянки людини та експериментальних тварин, методів діагностики та способів профілактики і лікування синуситів різного походження та локалізації. Лобові пазухи займають особливе місце серед приносних пазух, зокрема – за рахунок вираженої варіабельності їх форми, розмірів та топографії, варіантів розвитку, близькості до порожнини черепа та орбіти. Кожен з даних чинників має значення в етіології, патогенезі, клінічному перебігу захворювань лобових пазух, їх диференційної діагностики, поширенні процесу за межі пазух, виборі методу лікування та хірургічного доступу. Сучасна наукова медична література містить численні дані щодо причин виникнення запальних змін слизової оболонки лобових пазух, їх діагностики, методів та способів лікування. Багато досліджень присвячено вивченню закономірностей вікової перебудови лобових пазух, починаючи з ранніх термінів онтогенезу, вивченню динаміки їх розмірів, форми та топографії, гісто-топографічних та морфометричних даних, структурних компонентів їх слизової оболонки, кількісних та якісних характеристик ланок її гемомікроциркуляторного русла, залоз, епітелію слизової оболонки тощо. Проте, в переважній більшості, дослідження присвячені окремим морфологічним, а частіше – клінічним аспектам вивчення лобових пазух, передусім тим, які пов'язані з розвитком певних патологічних процесів. Лише окремі дослідження мають комплексний підхід до прижиттєвого вивчення будови та топографії лобових пазух з урахуванням їх вікових та статевих особливостей та з використанням сучасних високоінформативних морфологічних та клінічних методів. Такий підхід, що передбачає глибоке та досконале знання рентгенологічної та хірургічної анатомії лобової пазухи з урахуванням її варіативності є необхідною умовою успішного лікування патологій даної ділянки, а також зменшення ризику ускладнень під час оперативних втручань та упродовж післяопераційного періоду. В процесі виконання роботи було опрацьовано: 520 рентгенівських знімків та 355 серій комп'ютерних томограм голови осіб зрілого віку, що були пацієнтами «Центру літотрипсії» (м. Львів) і медичного центру «ЛІКАРНЯ ЕКСПЕРТ» (м. Львів) та зверталися за медичною допомогою, і яким виключно за медичними показами було проведено рентгенівське або комп'ютерно-томографічне обстеження. Критерії включення пацієнтів у дослідження: особи без діагностованої патології лобових пазух, лобової кістки зрілого віку. Критерії виключення: травми голови в лобовій ділянці, діагностована патологія лобових пазух, лобової кістки. Для подальшого опрацювання було відібрано 50 рентгенограм та 55 серій комп'ютерних томограм. Всіх обстежених було поділено згідно статі та віку на чотири групи (чоловіки: 22-35/36-60 років; жінки 22-35/36-55 років). В ході виконання роботи були використані променеві методи (цифрова рентгенографія; комп'ютерна томографія); антропометричний та морфометричний методи дослідження, а також методи статистичного аналізу. Рентгенограми були виконані на цифровій мобільній рентгенографічній системі Fujifilm, FDR Nano DR-DX 1000 MBL E (Японія) 2021 року випуску. Знімки виконували в потилично-підборідній проекції за Уотерсом (Water view) в режимі Paranasal sinus, FRN. Комп'ютерне томографічне обстеження пацієнтів було проведено на сучасному комп'ютерному томографі Siemens SOMATOM GO.UP 32 (64) (Німеччина) 2021 року випуску.

2. The dissertation is dedicated to studying the structural variations and topography of the frontal sinus in individuals of mature age of different genders and clarifying their age-related features. Nasal and paranasal sinus diseases currently occupy leading positions in the general structure of ENT pathology and have a stable tendency to increase. In the structure of outpatient visits, acute sinusitis accounts for 40-60%, and their frequency increases by 1.5-2% annually. Acute and chronic inflammation of the paranasal sinuses is diagnosed in 15-20% of the population, while in almost 30% of patients, pathology from various reasons is not detected in a timely manner. These trends are determined by numerous factors such as environmental conditions, the increase in the number of respiratory viral and bacterial infections, allergic reactions, and the decrease in local and general immunity. However, according to various authors, one of the key factors determining the frequency of manifestation and severity of sinusitis and its complications is the structural and topographical features of the paranasal sinuses. From a morphological point of view, the paranasal sinuses are complex anatomical structures that attract the

attention of researchers in both clinical and morphological directions. Numerous studies are dedicated to studying the individual anatomical variability of the paranasal sinuses in humans during different stages of ontogenesis, comparing the structure and development of the human paranasal area with experimental animals, methods of diagnosis, and methods of prevention and treatment of sinusitis of different origins and localization. The frontal sinuses occupy a special place among the paranasal sinuses, particularly due to the pronounced variability of their shape, size, and topography, variants of development, proximity to the cranial cavity, and orbit. Each of these factors is significant in the etiology, pathogenesis, clinical course of frontal sinus diseases, their differential diagnosis, the spread of the process beyond the sinuses, the choice of treatment method, and surgical access. Modern scientific medical literature contains numerous data on the causes of frontal sinusitis, their diagnosis methods, and treatment methods. Many studies are devoted to studying the regularities of age-related restructuring of frontal sinuses, starting from early ontogenetic terms, studying the dynamics of their size, shape, and topography, histotopographic and morphometric data, structural components of their mucous membrane, quantitative and qualitative characteristics of the branch of its hemimicrocirculatory network, glands, epithelium of the mucous membrane, and etc. However, in the vast majority, studies are devoted to individual morphological, and more often - clinical aspects of studying frontal sinuses, primarily those related to the development of certain pathological processes. Only a few studies take a comprehensive approach to the lifelong study of the structure and topography of frontal sinuses, taking into account their age and gender characteristics and using modern highly informative morphological and clinical methods. Such an approach, which involves a deep and thorough knowledge of the radiological and surgical anatomy of the frontal sinus considering its variability, is a necessary condition for successful treatment of pathologies of this area and reducing the risk of complications during surgical interventions and throughout the postoperative period. During the work, 520 X-ray images and 355 series of head CT scans of mature individuals, who were patients of the "Lithotripsy Center" (Lviv) and the medical center "EXPERT HOSPITAL" (Lviv) and sought medical help exclusively for medical reasons, were processed. Inclusion criteria for patients in the study: individuals without diagnosed pathology of the frontal sinuses, frontal bone, of mature age. Exclusion criteria: head trauma in the frontal region, diagnosed pathology of the frontal sinuses, frontal bone. For further processing, 50 X-rays and 55 series of CT scans were selected. All examined individuals were divided by gender and age into four groups (men: 22-35/36-60 years old; women 22-35/36-55 years old). During the work, were used radiological methods (digital radiography; computed tomography); anthropometric and morphometric research methods, as well as statistical analysis method. X-rays were performed on the digital mobile X-ray system Fujifilm, FDR Nano DR-DX 1000 MBL E (Japan) manufactured in 2021. The images were taken in the posteroanterior projection by Waters view in the Paranasal sinus, FRN mode. Computer tomographic examination of patients was carried out on a modern computer tomograph Siemens SOMATOM GO.UP 32 (64) (Germany) manufactured in 2021.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Василів МАЛ, Масна ЗЗ. Аналіз частоти виявлення різних варіантів форми лобних пазух у осіб зрілого віку. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. 2022;21(1):33-36. doi: 10.24061/1727-0847.21.1.2022.06
- Василів МАЛ, Масна ЗЗ. Аналіз лінійних розмірів лобних пазух осіб зрілого віку за даними рентгенографії. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. 2022;21(3):45-48. doi: 10.24061/1727-0847.21.3.2022.37

- Василів МАЛ, Масна ЗЗ. Топографічні особливості якості кісткової тканини стінок лобової пазухи осіб зрілого віку. Буковинський медичний вісник. 2023;27(2(106)):10-14. doi: 10.24061/2413-0737.27.2.106.2023.2
- Василів МАЛ. Лінійні та просторові розміри лобових пазух осіб зрілого віку за даними комп'ютерної томографії. Morphologia. 2023;17(3): 25-29. doi: 10.26641/1997-9665.2023.3.25-29
- Vasyliv MAL, Masna ZZ. Analysis of connection variants of frontal sinuses with adjacent cavities. Bulletin of problems in biology and medicine. 2023;4(171):146-150. doi: 10.29254/2077-4214-2023-4-171-146-150
- Василів МАЛ, Масна ЗЗ. Аналіз варіантів прохідності отвору лобової пазухи за даними комп'ютерної томографії. Буковинський медичний вісник. 2023;27(4(108)):21-25. doi: 10.24061/2413-0737.27.4.108.2023.5

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці; поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U002129

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масна Зоряна Зеновіївна
2. Zoriana Z. Masna

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2057-7061

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вовк Олег Юрійович
2. Oleh Y. Vovk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9788-3000

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Ігор Юрійович

2. Ihor Y. Oliinyk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6221-8078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалик Оксана Євгенівна

2. Moskalyk Oksana Y.

Кваліфікація: к. мед. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боженко Наталія Леонідівна
2. Nataliya Bozhenko

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1411-0780

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ященко Антоніна Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ященко Антоніна Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Василів Марта-Анастасія Любомирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна